

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี
จังหวัดนครสวรรค์

Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict
Phayohakchiri District Nakhonsawan Province

กนกพร ยอดนิล¹
Kanokporn yodnil

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ 2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ 3. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน การสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test การทดสอบ F-test และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way Anova ผลการศึกษาพบว่า 1. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มีสมาชิกในครัวเรือน 3-6 คน ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และพบว่า 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวม รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยทุกด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเงินออม ($\bar{X} = 3.87$) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.83$) และด้านรายจ่าย ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ 3. ความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สมาชิกในครัวเรือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

Received: 2023-03-08 Revised: 2023-04-12 Accepted: 2023-04-28

¹โรงเรียนบ้านท่าหนบ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ Ban Thanon School, Tha Tako District, Nakhon Sawan Province. Corresponding Author e-mail: Supanjoob@gmail.co

ครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ (Keywords): บัญชี; เกษตรกร

Abstract

This independent study on Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province. The purpose of this study were to determine: 1. To study personal factors of Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province. 2. To study the opinion level on Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province.. And 3. To study the differences between personal factors and Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province. and The sample population consisted of 210 personal factors of Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province., using nonprobability sampling technique that a researcher uses to choose a sample of accidental sampling method. The instrument of this research was a questionnaire. The statistics used for analysis data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and One-Way ANOVA. The result of the study has found that, 1. the sample population consisted most respondents were male, age 41-50 years old, 3-6 household members, High School/vocational, and monthly income 10,001-20,000 baht. and found that: 2. The opinion level on Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province. was at a high level ($\bar{X} = 3.84$),. it was found that at a high level, sorted as follows: Savings ($\bar{X} = 3.87$) income ($\bar{X} = 3.83$) and expenses ($\bar{X} = 3.82$) 3.The differences between personal factors the Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province. It was found that The sample group with different household members had different opinions about the Household Accounting for Farmers of Khaokala Subdistrict Phayohakchiri District Nakhonsawan Province. Statistically significant .05

Keywords: Accounting; Farmers

บทนำ (Introduction)

จากสภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยในยุคเปลี่ยนผ่านที่เต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยมและความฟุ้งเฟ้อ ทำให้คนไทยเกิดปัญหาหนี้สินที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ระบุว่า คนไทยมีการใช้จ่ายสิ่งที่ไม่จำเป็นจำนวนมาก ผลสำรวจสถานการณ์ภาคครัวเรือนในปี 2559 พบว่า ประชาชน 85.7 เปอร์เซ็นต์ มีหนี้ภาคครัวเรือน เพิ่มขึ้น 20.2 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยจำนวนหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ที่ 298,005 บาท จากปีก่อนที่อยู่ 248,004 บาท หรือเพิ่มขึ้น ครัวเรือนละ 50,000 บาท ถือว่าสูงที่สุดในรอบ 9 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559) เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่รอดได้ภายใต้สังคมในปัจจุบัน ประชาชนจึงควรยึดและนำแนวทางการพึ่งพาตนเองไปปฏิบัติ ให้รู้จักความพอประมาณตามแนวปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง รู้จักความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ที่จะช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักการออมเงินเพื่อรักษาวิถียางทางการเงิน

นอกจากนั้น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เพียงแต่จะช่วยให้มองเห็นแนวทางการดำรงอยู่แต่ยังช่วยให้มองเห็นแนวทางในการปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ตลอดจนจนระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินงานทางสายกลาง ซึ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ และความพอเพียงนั้นเป็นความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี อาจต้องอาศัยความรู้รอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่าง ๆ มาช่วยในการวางแผนและการดำเนินงานในทุกขั้นตอน (กานดา เตชะชั้นหมาก, 2556) ซึ่งแนวทางในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังที่มีกระแสพระราชดำรัสว่า “ความเป็นอยู่ที่ดีต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง” ยึดถือการประกอบอาชีพ ด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังที่มีกระแสพระราชดำรัสว่า “ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็น สำคัญ” (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2542) จากงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงประยุกต์ตัวแปรจาก แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนว พระราชดำริจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2540 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความพอประมาณ (Moderation) เป็นการดำเนินชีวิตด้วยความ พอประมาณ มีความสมดุล ในด้านรายรับและรายจ่าย ทั้งด้านการวางแผนประมาณการและการ เกิดขึ้นจริง โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (2) ด้านความมีเหตุผล (Reasonableness) เป็นการ ตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ (3) ด้าน 2 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Self-Immunity) เป็นความพร้อมในการรับผลกระทบ และการ เปลี่ยนแปลงด้าน ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล และ (4) ด้านความรู้คู่

คุณธรรม (Moral Reasoning) เป็นความรอบรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความรอบคอบ มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และใช้สติปัญญาในการเชื่อมโยงกับการวางแผนการดำเนินชีวิต

ปัจจุบันการจัดทำบัญชีครัวเรือนเข้ามามีบทบาทที่สำคัญที่เป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และท้ายที่สุดสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน ช่วยควบคุมรายรับและ รายจ่ายได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และบันทึกข้อมูลรายการต่างๆที่แท้จริงของครอบครัวได้อย่างสมดุล ช่วยให้สามารถวางแผนค่าใช้จ่าย กำหนดรายรับที่เหมาะสมกับรายจ่าย ตลอดจน จัดสมดุลชีวิต การเก็บและการออมได้ดียิ่งขึ้น นำไปสู่ความเข้มแข็งและมั่นคงในการพึ่งพาตนเองของชุมชน และเป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น การจัดทำบัญชีครัวเรือนจึงเป็นรากฐานสำคัญของการนำไปสู่การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (นภาพร ลิขิตวงศ์จจร, 2550) จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยในอดีต จะเห็นว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญอย่างมากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนทั่วประเทศ เพราะการบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นการบันทึกรายรับ รายจ่ายประจำวัน เพื่อให้ทราบถึงความ เป็นมาของรายรับและรายจ่าย แล้วนำมาวิเคราะห์สถานะทางการเงินของตนเองและครอบครัวได้ หากเกษตรกรจดบันทึกบัญชี ครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอแล้ว จะทำให้รู้ค่าใช้จ่าย รู้ต้นทุนในการ ประกอบอาชีพ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553) นอกจากนี้ ยังสามารถปรับลด ค่าใช้จ่ายลงได้ ผลที่ตามมา ก็คือ กำไรเพิ่มขึ้นที่ทำให้สามารถวางแผนการประกอบอาชีพในระยะยาวได้ โดยไม่เสี่ยงต่อการ ขาดทุน ตลอดระยะเวลาเก็บเกี่ยวหรือจำหน่ายผลผลิต (วินิตยา สมบูรณ์, 2554) และโดยส่วนใหญ่ พบว่า แนวคิดการบัญชีครัวเรือนประยุกต์จาก (1) เกณฑ์รายรับ (Revenue Basic) เป็นเงิน หรือ สินทรัพย์ที่ วัสดุมูลค่าได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพหรือ ผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้ สินทรัพย์ หรือ ผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่างๆ (2) เกณฑ์รายจ่าย (Expenditure Basic) เป็นการใช้จ่ายเงิน หรือสินทรัพย์ที่วัสดุมูลค่าได้ ออกไปเพื่อให้ได้สิ่ง ตอบแทนกลับมาหรืออาจไม่ได้รับ สิ่งตอบแทนกลับคืนมาในรูปของสินค้าหรือบริการ และ (3) เกณฑ์การคำนวณต้นทุน (Cost Basic) เป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพ การผลิตสินค้าต่างๆ เช่น วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553)

การเสริมสร้างภูมิปัญญาทางการบัญชี มีการรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้ มีทักษะปฏิบัติในการจดบันทึก บัญชีครัวเรือน มีระบบการคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนใหญ่ภูมิปัญญาทางบัญชีประยุกต์จาก (1) การรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้ (Knowledge Recognition) เป็นการมีจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้ ความเข้าใจและเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน เพื่อกระบวนการขับเคลื่อนที่เกิดประโยชน์สูงสุด (2) ทักษะปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน (Skill Practice) เป็นความสามารถด้านการจดบันทึก รายละเอียดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (3) ทักษะการคิดหลักบัญชี (Thinking System) เป็นความสามารถในการคิดและปฏิบัติโดยยึดหลักการระบบ

ทางการบัญชีที่ถูกต้องเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและเป็นไปตามกระบวนการที่ชัดเจน ถูกต้อง และ (4) การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Knowledge Implementation) เป็นความสามารถในการนำองค์ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการ และประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากที่สุด (สุภัทรธร ทวีจันทร์, 2556)

โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรบ้านห้วยบงมีศักยภาพในการพัฒนาทางการแข่งขันสูง เนื่องจากเป็นกลุ่มชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมุ่งเน้นการทำเกษตรพอเพียง สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกรบ้านห้วยบง จากข้อมูลของผลทางสถิติในปี 2560 มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้นจำนวน 2,791 แห่ง (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2560) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเกษตรกรคือกลุ่มหนึ่งที่ยังคงยืนหยัดต่อสู้กับกระแสความเปลี่ยนแปลงจากโลกภายนอก ด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างภูมิปัญญาทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนเกษตรกร อันเกี่ยวเนื่องกับวิถีชีวิตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ไร่ อ้อย ไร่ มันสำปะหลัง ไร่ข้าวโพด เป็นต้น แต่ยังคงพบว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรบ้านห้วยบงนั้นยังไม่มีมีความเข้าใจในการจัดทำ ตลอดจนการจัดทำบัญชียังไม่มีความต่อเนื่องหรือจริงจังในกาจัดทำ และการวางแผนการจัดทำบัญชีที่ชัดเจน จึงอาจต้องวางแผนการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อไม่ให้เสี่ยงต่อการขาดทุนเกิดความยั่งยืนตามแนวทางวิถีเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการการเงิน จัดลำดับความสำคัญของรายจ่ายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อเป็นการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีของกลุ่มเกษตรกรบ้านห้วยบงให้ยั่งยืน และยาวนานต่อไป

ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้การสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านห้วยบง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสังคมและภูมิลำเนาต่าง ๆ ให้เกิดการพัฒนาและยกระดับวิถีชีวิตให้อยู่ในระดับหรือเหนือกว่ามาตรฐานสังคมสากลให้เป็นที่ยอมรับรวมถึงกลุ่มเกษตรกรบ้านห้วยบงสามารถที่จะจัดทำติดตามและสามารถคำนวณรายรับ-รายจ่าย-เงินออมของครัวเรือนได้ และใช้ ประโยชน์ในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตการพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ประชากร คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 440 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลเขาทะเล, 2564) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 210 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ 0.05

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้น ตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

- เพศ
- อายุ
- สมาชิกในครัวเรือน
- ระดับการศึกษา
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยประยุกต์ใช้จากแนวคิดการจัดทำบัญชีครัวเรือน (นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร, 2550) ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ซึ่งงานวิจัยนี้ประกอบด้วย

- ด้านรายได้
- ด้านรายจ่าย
- ด้านเงินออม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสำหรับเกษตรกร เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ปัญหาด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านเงินออมโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ สมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของบ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดแสดงปัญหาและข้อเสนอแนะ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร บ้านห้วยบง ตำบลเขาทะเล อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ แผลผล สรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบายการประมวลผลและวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ สำหรับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จะใช้การทดสอบที (t-test Independent) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA และเมื่อพบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเปรียบเทียบระดับความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยสถิติวิธี Least Significant Difference (LSD) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย คำนวณโดยใช้การทดสอบค่า t (t-test) สำหรับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA และเมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบระดับความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยสถิติวิธี Least Significant Difference (LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการวิจัย (Research Results)

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ เกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และสามารถใช้ในการวิเคราะห์ได้จำนวนทั้งสิ้น 210 ชุด มีลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจาก 5 ปัจจัยที่กำหนดไว้ในการศึกษา คือ เพศ อายุ สมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มีสมาชิกในครัวเรือน 3-6 คน ระดับการศึกษามีมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่ายและด้านเงินออม ผลสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์โดยรวม (n = 210)

การจัดทำบัญชีครัวเรือน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านรายได้	3.83	0.85	มาก
ด้านรายจ่าย	3.82	0.84	มาก
ด้านเงินออม	3.87	0.79	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมด	3.84	0.83	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยทุกด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเงินออม ($\bar{x} = 3.87$) ด้านรายได้ ($\bar{x} = 3.83$) และด้านรายจ่าย ($\bar{x} = 3.82$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน พบว่า สมาชิกในครัวเรือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผลการทดสอบ

พบว่า สมาชิกในครัวเรือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์สามารถอภิปรายผลในภาพรวมได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สายสมร สังข์เมฆ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา พบว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนใน ชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผกามาศ มุลวันติ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ตำบลลุ่มปึก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทัศนคติของผู้ทำบัญชี ด้านทัศนคติของหัวหน้าครอบครัวด้านความร่วมมือจากสมาชิกในครอบครัว ด้านการจัดสรรเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทักษะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการมองเห็นประโยชน์หรือความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก และคุณภาพชีวิตในครอบครัวด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านระดับความเป็นอิสระของบุคคล ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความเชื่อส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก ปาลีดา เซษฐ์ขุนทด และ ปรียาณัฐ เอียบศิริเมธี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชน ในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกับ ธมนวรรณ ป้อมสนาม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง บัญชีครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : หมู่บ้านหนองตะไค้ ตำบลบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครัวเรือนมีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง และปารีชาติ มณีมัย, ชลันธร ศรีธรรมโชติ, ภัทรพบ วรรณราช และระวีวรรณ สุขพิลาภ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีเกษตรกรในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง พบว่าเกษตรกรเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จัดทำบัญชีและนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนทางการเงินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า สมาชิกในครัวเรือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับโนชา โจนพานิช (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนเมือง พบว่า เพศ อายุ รายได้

สถานภาพ ที่พักอาศัย สมาชิกครัวเรือน แตกต่างกัน มีผลกระทบต่อการทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนเมือง และการลงบัญชีที่ผิดๆ ถูก ๆ การที่คนในชุมชนสามารถให้คำแนะนำในการลงบัญชีได้และการร่วมกิจกรรมอบรมที่หน่วยงานภายนอกเข้ามาจัดในชุมชน แตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างกับ สายสมร สังข์เมฆ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา พบว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนใน ชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา ไม่แตกต่างกัน ผกามาศ มุลวันดี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ตำบลลุ่มปึก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เกษตรกรบ้านหนองตาไก่ที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการจัดทำบัญชี ด้านทัศนคติของผู้ทำบัญชี ด้านทัศนคติของหัวหน้าครอบครัว ด้านความร่วมมือจากสมาชิกในครอบครัว ด้านการจัดสรรเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านทักษะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และด้านการมองเห็นประโยชน์หรือความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) 5) เกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มาคุณภาพชีวิตในครอบครัว ด้านระดับความเป็นอิสระส่วนบุคคล และด้านความเชื่อส่วนบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ที่มีสถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในครอบครัว ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านระดับความเป็นอิสระของบุคคล ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความเชื่อส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) ปาลีดา เซษฐุขนท และ ปรียา ณ์ฐ เอียบศิริเมธี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชน ในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประชาชนในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน มีระดับการศึกษาต่างกันและมีรายได้ต่างกัน ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนแตกต่างกัน ในขณะที่ประชาชนในอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์โดยรวม อยู่ในระดับมาก และด้านรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปปรับ ใช้ในการประกอบการวางแผนการดำเนินรายรับได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับปานกลาง มีประเด็นที่สำคัญคือ ความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมระหว่างรายรับและรายจ่าย ครอบครัวต้องมีรายรับมากกว่ารายจ่าย หากพบว่ารายรับน้อยกว่ารายจ่าย ต้องหาแนวทางนำเงินมาใช้จ่ายให้เพียงพอ

โดยอาจต้องกู้ยืมเงินมาใช้จ่าย แต่การกู้ยืมเงินไม่ใช่แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เพียงแต่ช่วยให้การใช้จ่ายมีสภาพคล่องชั่วคราวเท่านั้น และในระยะยาวยังส่งผลให้ครอบครัวมีภาระหนี้สินจำนวนมาทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยซึ่งจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นตามระยะเวลาที่ยาวนานในการกู้ยืมเงิน เป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก สำหรับการแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องในการใช้จ่ายเงินหรือปัญหาารายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของมณีวรรณ คางง (2564) กล่าวว่าแนวทางในการลดปัญหาเหล่านี้จะต้องตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออก เพื่อลดภาระการจ่ายเงินออกจากครอบครัว เช่น รายจ่ายเกี่ยวกับการพนัน สิ่งเสพติดของมีนเมา รายจ่ายฟุ่มเฟือย เป็นต้น เป็นการสร้างนิสัยมิให้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ลดรายจ่ายที่จำเป็นลง เพื่อสร้างนิสัยการประหยัด อดออม การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างคุ้มค่า เช่น การปลูกผัก ผลไม้ไว้รับประทานเอง เพื่อช่วยลดค่าอาหาร และค่าเดินทางไปตลาด อีกทั้งทำให้สุขภาพดีอีกด้วย ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงแล้วหันมาออกกำลังกายโดยการปั่นจักรยาน หรือ การเดิน การวิ่ง แทนการขับรถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ การเพิ่มรายรับ ทหารายได้เสริมนอกเวลาทำงานปกติ เช่น การใช้เวลาว่างรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า การขายอาหารหลังเลิกงาน การปลูกผัก หรือเลี้ยงสัตว์ไว้ขาย เป็นต้น และจะต้องทำความเข้าใจกันภายในครอบครัวเพื่อให้ทุกคนร่วมมือกันประหยัด รู้จักอดออม ใช้จ่ายทรัพยากรต่าง ๆ ลด ละ เลิก รายจ่ายหรือสิ่งที่ไม่จำเป็น และช่วยกันสร้างรายรับให้เพียงพอ และเหมาะสมกับเศรษฐกิจปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกถึงปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรควรศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย
2. ควรศึกษาความรู้และวิธีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร เพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติตามและเพื่อป้องกันการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2553). *เศรษฐกิจพอเพียง. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. เอกสารเผยแพร่วิชาการ.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2560). *การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน*. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563. เข้าถึงจาก <https://www.doae.go.th/index.php>.
- กานดา เตชะชั้นหมาก. (2556). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจของพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*. อยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธมนวรรณ ป้อมสนาม. (2561). *บัญชีครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : หมู่บ้านหนองตะโก้ ตำบลบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา*. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ*. บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ครั้งที่ 13 21-22 เมษายน 2561, หน้า 342-350.

- นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร. (2550). บัญชีครัวเรือน : เครื่องมือสู่เศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารศูนย์บริการวิชาการ*. ปีที่15 (ฉบับที่3). หน้า 25-29.
- ปาริชาติ มณีมัย, ชลันธร ศรีธรรมโชติ, ภัทรพบ วรรณราช และระวีวรรณ สุขพิลาภ. (2561). การจัดทำบัญชีตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีเกษตรกรในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตำบลนาข้าวเสีย อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง. *Journal of Social Development*. Vol.20 No.2/2018, P.17-33.
- ปาติดา เชษฐขุนทด และ ปรียานัฐ เอียบศิริเมธี. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชน ในอำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา. *JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE*. Vol.11 No.1 January-April 2017. P.98-106.
- พกามาศ มูลวันดี. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ตำบลลุ่มปึก อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. ปีที่ 11 (ฉบับที่ 2). กรกฎาคม - ธันวาคม 2559. หน้า 26-40.
- มณีวรรณ คารง. (2564). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจดบัญชีรายรับรายจ่าย*. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2564. จาก <https://sites.google.com/site/prachyasersthkicphxpheiying12/kar-cd-baychirayrab-ray->
- วินิตยา สมบูรณ์. (2554). *การรับสารสนเทศด้านบัญชีครัวเรือนผ่านสื่อประชาสัมพันธ์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สายสมร สังข์เมฆ. (2558). การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 3). (ตุลาคม 2558 – มกราคม 2559) หน้า 26-35.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2540). *การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม*. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563, เข้าถึงจาก <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *ผลสำรวจสถานภาพหนี้ภาคครัวเรือนในปี 2559*. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2563, เข้าถึงจาก <http://www.nso.go.th>
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). *การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในวันพัฒนา*. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาชุมชน.
- สุภัทรธร ทวีจันทร์. (2556). การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารบัณฑิตศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร : ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2556, <http://grad.snru.ac.th>.

- อโนชา โรจนพานิช. (2558). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนเมือง. *Panyapiwat Journal*. Vol.7 No.3 September – December 2015. P.23-36.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเขากะลา. (2564). จำนวนเกษตรกรบ้านห้วยบง ตำบลเขากะลา อำเภอ พยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์. สืบค้น 15 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก: <https://www.google.com/search?>
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rded. New York. Harper and Row Publications.